

ZAKON O SUDOVIMA

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI

Konsolidacija u nastavku je privremeni dokument i stoga NE PREDSTAVLJA zvanični dokument i/ili verziju. Pruža se samo u informativne svrhe. Ne daje nikakva prava niti nameće obaveze odvojene od onih koje su date ili nametnute zakonima koji su formalno usvojeni i objavljeni na crnogorskom jeziku.

Datum posljednje provjere: 03. avgust 2026. godine

Prolašavam Zakon o sudovima, koji je donijela Skupština Crne Gore 25.saziva, na sjednici prvog vanrednog zasjedanja u 2015.godini, dana 26 februara 2015.godine

ZAKON O SUDOVIMA¹

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se osnivanje, organizacija i nadležnost sudova, organizacija rada sudova i pravosudne uprave, kao i druga pitanja od značaja za uredno i blagovremeno funkcionisanje sudova.

Sudska vlast

Član 2

Sudsku vlast vrše sudovi osnovani ovim zakonom.

Sud je dužan da zakonito, objektivno i blagovremeno odlučuje u pravnoj stvari za koju je nadležan.

Dostupnost sudova i ravnopravnost stranaka

Član 3

Svako ima pravo da se obrati sudu radi ostvarivanja svojih prava.

Svi su pred sudom jednaki.

Javnost

Član 4

Javnost rada suda obezbjeđuje se u skladu sa zakonom.

Nepriistrasnost

Član 5

¹ "Službeni list Crne Gore" br.011/15 od 12.03.2015, 076/20 od 28.07.2020, 054/24 od 11.06.2024, 064/26 od 13.05.2026

Svako ima pravo na nepristrasno suđenje u razumnom roku i da u njegovoj pravnoj stvari, nezavisno od stranaka i svojstva pravne stvari, sudi sudija određen slučajnom dodjelom predmeta.

Sredstva za rad sudova

Član 6

Sredstva za rad sudova obezbjeđuju se u bužetu Crne Gore.
Sudovi samostalno raspolažu sredstvima iz stava 1 ovog člana.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. OSNIVANJE, ORGANIZACIJA I NADLEŽNOST SUDOVA

1. Osnivanje sudova

Sudovi

Član 8

Sudovi su:

- 1) sud za prekršaje;
- 2) Viši sud za prekršaje Crne Gore (u daljem tekstu: Viši sud za prekršaje);
- 3) osnovni sud;
- 4) viši sud;
- 5) Privredni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Privredni sud);
- 6) Upravni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud);
- 7) Apelacioni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Apelacioni sud);
- 8) Vrhovni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud).

2. Sud za prekršaje

Osnivanje

Član 9

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.076/20 od 28.07.2020, Član 1)

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.054/24 od 11.06.2024, Član 1)

Sudovi za prekršaje su:

- 1) Sud za prekršaje u Bijelom Polju, za teritoriju opština: Bijelo Polje, Andrijevica, Berane, Gusinje, Žabljak, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Pljevlja i Rožaje, sa odjeljenjima u:
 - Beranama - za teritoriju opština Berane, Andrijevica i Petnjica;
 - Žabljaku - za teritoriju opštine Žabljak;
 - Plavu - za teritoriju opština Plav i Gusinje;
 - Pljevljima - za teritoriju opštine Pljevlja;
 - Rožajama - za teritoriju opštine Rožaje;

- Kolašinu - za teritoriju opštine Kolašin;
 - Mojkovcu - za teritoriju opštine Mojkovac.
- 2) Sud za prekršaje u Budvi, za teritoriju opština: Budva, Bar, Kotor, Tivat, Herceg Novi i Ulcinj, sa odjeljenjima u:
- Baru - za teritoriju opštine Bar;
 - Kotoru - za teritoriju opština Kotor i Tivat;
 - Herceg Novom - za teritoriju opštine Herceg Novi;
 - Ulcinju - za teritoriju opštine Ulcinj.
- 3) Sud za prekršaje u Podgorici, za teritoriju Glavnog grada Podgorica, Prijestonice Cetinje i opština: Danilovgrad, Nikšić, Plužine, Tuzi, Zeta i Šavnik, sa odjeljenjima u:
- Prijestonici Cetinje - za teritoriju Prijestonice Cetinje;
 - Danilovgradu - za teritoriju opštine Danilovgrad;
 - Nikšiću - za teritoriju opštine Nikšić, Plužine i Šavnik.

Nadležnost

Član 10

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.076/20 od 28.07.2020, Član 2)

Sud za prekršaje nadležan je da odlučuje po zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka i po zahtjevu za sudske odlučivanje.

Sud za prekršaje vrši i druge poslove propisane zakonom.

3. Viši sud za prekršaje

Osnivanje

Član 11

Viši sud za prekršaje osniva se za teritoriju Crne Gore sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost

Član 12

Viši sud za prekršaje odlučuje po žalbama izjavljenim protiv odluka sudova za prekršaje, odlučuje o sukobu nadležnosti između sudova za prekršaje i vrši i druge poslove propisane zakonom.

4. Osnovni sud

Osnivanje

Član 13

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.076/20 od 28.07.2020, Član 3)

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.054/24 od 11.06.2024, Član 2)

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 1)

Osnovni sudovi su:

- 1) Osnovni sud u Baru - za teritoriju opštine Bar;
- 2) Osnovni sud u Beranama - za teritoriju opština Berane, Andrijevića i Petnjica;
- 3) Osnovni sud u Bijelom Polju - za teritoriju opština Bijelo Polje i Mojkovac;
- 4) Osnovni sud u Danilovgradu - za teritoriju opštine Danilovgrad;
- 5) Osnovni sud u Kolašinu - za teritoriju opštine Kolašin;
- 6) Osnovni sud u Kotoru - za teritoriju opština Kotor, Budva i Tivat;
- 7) Osnovni sud u Nikšiću - za teritoriju opština Nikšić, Plužine i Šavnik;
- 8) Osnovni sud u Plavu - za teritoriju opština Plav i Gusinje;
- 9) Osnovni sud u Pljevljima - za teritoriju opština Pljevlja i Žabljak, područno odjeljenje u Žabljaku za teritoriju opštine Žabljak;
- 10) Osnovni sud u Podgorici - za teritoriju Glavnog grada Podgorica i opština Tuzi i Zeta;
- 11) Osnovni sud u Rožajama - za teritoriju opštine Rožaje;
- 12) Osnovni sud u Ulcinju - za teritoriju opštine Ulcinj;
- 13) Osnovni sud u Herceg Novom - za teritoriju opštine Herceg Novi;
- 14) Osnovni sud u Cetinju - za teritoriju Prijestonice Cetinje.

Nadležnost

Član 14

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.076/20 od 28.07.2020, Član 4)

Osnovni sud je nadležan:

- 1) u krivičnim predmetima da:
 - a) u prvom stepenu sudi za krivična djela za koja je zakonom propisana kao glavna novčana kazna ili kazna zatvora do deset godina, bez obzira na svojstva, zanimanje i položaj lica prema kome se postupak vodi i bez obzira na to da li je djelo izvršeno u mirnodopskim uslovima, za vrijeme vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja, ako za pojedina od ovih krivičnih djela nije propisana nadležnost drugog suda,
 - b) u prvom stepenu, sudi za krivična djela za koja je posebnim zakonom propisana nadležnost osnovnog suda,
 - c) sprovodi postupak i odlučuje po molbi za brisanje osude, po molbi za prestanak mjera bezbjednosti ili za prestanak pravnih posljedica osude i odlučuje u tim stvarima kad je tu osudu ili mjeru izrekao;
- 2) u građanskim predmetima da u prvom stepenu sudi:
 - a) u sporovima iz imovinskih, bračnih, porodičnih, lično-pravnih, životnog partnerstva lica istog pola i drugih odnosa, osim u sporovima koji su zakonom stavljeni u nadležnost drugog suda,
 - b) u sporovima povodom ispravke ili odgovora za informaciju sadržanu u medijima i o zahtjevima povodom povrede ličnih prava učinjenih u medijima;
- 3) u radno-pravnim predmetima da u prvom stepenu sudi u sporovima:
 - a) iz radnog odnosa,
 - b) o zaključivanju i primjeni kolektivnih ugovora, kao i sve sporove između poslodavaca i sindikata,
 - c) o primjeni propisa o štrajku;
- 4) u ostalim pravnim stvarima da:

- a) u prvom stepenu rješava u vanparničnim stvarima, ako ovim zakonom nije drukčije propisano;
 - b) rješava u predmetima izvršenja i obezbjeđenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje;
 - c) odlučuje o priznanju stranih sudskih odluka, kao i izvršenju stranih sudskih odluka kad je to zakonom propisano, osim onih za koje je nadležan Privredni sud;
- 5) da vrši poslove pravne pomoći;
- 6) da vrši poslove međunarodne krivično-pravne pomoći u krivičnim stvarima po zamolnicama za uručenje pismena;
- 7) potvrđuje poravnania zaključena pred medijatorom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje alternativno rješavanje sporova, u sporovima iz nadležnosti osnovnog suda.
- Osnovni sud je nadležan da odlučuje u prvom stepenu i u drugim predmetima, ako zakonom nije propisana nadležnost drugog suda.
- Osnovni sud vrši i druge poslove propisane zakonom.

5. Viši sud

Osnivanje

Član 15

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 2)

Viši sudovi su:

- 1) Viši sud u Bijelom Polju - za područja osnovnih sudova u Bijelom Polju, Beranama, Kolašinu, Plavu, Pljevljima i Rožajama; i
- 2) Viši sud u Podgorici - za područja osnovnih sudova u Podgorici, Baru, Danilovgradu, Kotoru, Nikšiću, Ulcinju, Herceg Novom i Cetinju.

Nadležnost

Član 16

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.054/24 od 11.06.2024, Član 3)

Viši sud je nadležan da:

- 1) sudi u prvom stepenu u krivičnom postupku za krivična djela za koja je, kao glavna kazna, propisana kazna zatvora preko deset godina bez obzira na svojstva, zanimanje i položaj lica prema kome se postupak vodi i bez obzira na to da li je djelo izvršeno u mirnodopskim uslovima, za vrijeme vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja i za krivična djela:
 - ubistvo na mah,
 - silovanje,
 - zloupotreba položaja u privrednom poslovanju iz člana 272 stav 3 Krivičnog zakonika Crne Gore,
 - ugrožavanje bezbjednosti vazdušnog saobraćaja,
 - neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga,
 - pozivanje na nasilnu promjenu ustavnog uređenja,

- odavanje tajnih podataka,
 - izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti,
 - povreda teritorijalnog suvereniteta,
 - udruživanje radi protivustavne djelatnosti,
 - pripremanje djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore,
 - protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom;
- 2) sudi u prvom stepenu za krivična djela za koja je posebnim zakonom propisana nadležnost višeg suda;
 - 3) u drugom stepenu odlučuje o žalbama protiv odluka osnovnih sudova;
 - 4) sprovodi postupak utvrđivanja pretpostavki povodom zahtjeva za izdavanje okrivljenih i osuđenih lica i postupak priznanja i izvršavanja stranih sudskih odluka u krivičnim stvarima;
 - 5) rješava sukob nadležnosti između osnovnih sudova na svom području;
 - 6) odlučuje o zahtjevu za brisanje osude na osnovu sudske odluke i po molbi za prestanak mjera bezbjednosti ili za prestanak pravnih posljedica osude koja se odnosi na zabranu sticanja određenog prava, ako je osudu ili mjeru izrekao;
 - 7) vrši poslove međunarodne krivično-pravne pomoći u krivičnim stvarima po zamolnicama za saslušanje lica, sprovođenje posebnih dokaznih radnji, kao i drugim oblicima međunarodne krivično-pravne pomoći;
 - 8) vrši druge poslove propisane zakonom.

Nezavisno od pravila o mjesnoj nadležnosti, Viši sud u Podgorici sudi u krivičnom postupku za krivična djela, i to:

- 1) organizovanog kriminala, bez obzira na visinu propisane kazne;
- 2) korupcije ako je visoki javni funkcioner izvršio sljedeća krivična djela:
 - zloupotreba službenog položaja,
 - prevara u službi,
 - protivzakoniti uticaj,
 - navođenje na protivzakoniti uticaj,
 - primanje mita,
 - davanje mita;
- 3) pranja novca iz člana 268 st. 3 i 4 Krivičnog zakonika Crne Gore;
- 4) terorizma; i
- 5) ratnih zločina.

Visokim javnim funkcionerom iz stava 2 tačka 2 ovog člana smatra se visoki javni funkcioner u smislu zakona kojim se uređuje organizacija i nadležnost Specijalnog državnog tužilaštva.

Za suđenje za krivična djela iz stava 2 ovog člana, u Višem sudu u Podgorici osniva se specijalno odjeljenje.

6. Privredni sud

Osnivanje

Član 17

Privredni sud se osniva za teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost

Član 18

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.076/20 od 28.07.2020, Član 5)

Privredni sud sudi u prvom stepenu u sporovima:

- 1) između privrednih društava, preduzetnika i drugih pravnih lica koja obavljaju privrednu djelatnost (privredni subjekti) iz njihovih privredno-pravnih odnosa i u sporovima koji nastanu između privrednih subjekata i drugih pravnih lica u obavljanju djelatnosti privrednih subjekata, kao i u slučaju kad je u tim sporovima jedna od stranaka fizičko lice, ako je sa nekom od stranaka u odnosu materijalnog suparničarstva;
- 2) povodom registracije privrednih subjekata kao i u sporovima iz odnosa na koje se primjenjuje statusno (kompanijsko) pravo;
- 3) povodom stečaja i likvidacije privrednih subjekata, bez obzira na svojstvo druge stranke i bez obzira na vrijeme pokretanja spora, ukoliko zakonom nije drukčije propisano;
- 4) povodom autorskih prava i srodnih prava, prava industrijske svojine i zaštite žigova, i drugih prava iz intelektualne svojine bez obzira na svojstva stranaka;
- 5) o pravima umjetnika, pravima umnožavanja, presnimavanja i puštanja u promet audiovizuelnih djela, kao i u sporovima povodom računarskih programa i njihove upotrebe i prenošenja između stranaka iz tačke 1 ovog stava;
- 6) radi smetanja državine između stranaka iz tačke 1 ovog stava;
- 7) povodom narušavanja konkurencije, zloupotrebe monopolskog i dominantnog položaja na tržištu i zaključenja monopolističkih sporazuma;
- 8) koji se odnose na brodove i plovidbu na moru i unutrašnjim vodama, kao i sporove na koje se primjenjuje plovbeno pravo, osim sporova o prevozu putnika;
- 9) koji se odnose na vazduhoplove i u kojima se primjenjuje vazduhoplovno pravo, osim sporova o prevozu putnika;
- 10) u drugim pravnim stvarima koje su mu zakonom stavljene u nadležnost.

Privredni sud u prvom stepenu:

- 1) vodi postupak stečaja i likvidacije;
- 2) određuje i sprovodi izvršenje kad je to zakonom propisano ako je izvršnu ispravu donio Privredni sud ili arbitraža kad je to posebnim zakonom propisano, određuje obezbjeđenje između stranaka iz stava 1 tačka 1 ovog člana i određuje i sprovodi izvršenje i obezbjeđenje na brodovima i vazduhoplovima, bez obzira na svojstva stranaka;
- 3) odlučuje u vanparničnom postupku povodom brodova i vazduhoplova;
- 4) odlučuje o priznanju stranih sudskih odluka koje su donijeli sudovi nadležni za rješavanje privrednih stvari, kao i stranih arbitražnih odluka;
- 5) potvrđuje poravnania zaključena pred medijatorom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje alternativno rješavanje sporova, u sporovima iz nadležnosti Privrednog suda.

Privredni sud pruža međunarodnu pravnu pomoć za pitanja iz svoje nadležnosti i druge poslove propisane zakonom.

7. Apelacioni sud

Osnivanje

Član 19

Apelacioni sud se osniva za teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost Član 20

Apelacioni sud:

- 1) odlučuje o žalbama protiv prvostepenih odluka viših sudova, kao i o žalbama protiv odluka Privrednog suda;
- 2) rješava sukob nadležnosti između:
 - osnovnih sudova sa područja različitih viših sudova,
 - osnovnih i viših sudova,
 - viših sudova;
- 3) vrši i druge poslove propisane zakonom.

8. Upravni sud Osnivanje Član 21

Upravni sud se osniva za teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost Član 22

Upravni sud odlučuje u upravnom sporu i vrši druge poslove propisane zakonom.

9. Vrhovni sud Osnivanje Član 23

Vrhovni sud je najviši sud u Crnoj Gori sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost Član 24

Vrhovni sud:

- 1) odlučuje u trećem stepenu kad je to zakonom propisano;
 - 2) odlučuje o vanrednim pravnim lijekovima protiv odluka sudova u Crnoj Gori;
 - 3) odlučuje po pravnim sredstvima protiv odluka svoga vijeća kad je to zakonom propisano;
 - 4) odlučuje o prenošenju mjesne nadležnosti kad je očigledno da će drugi stvarno nadležni sud lakše sprovesti postupak ili iz drugih važnih razloga;
 - 5) određuje mjesno nadležni sud kad nije isključena nadležnost sudova u Crnoj Gori i kad se na osnovu pravila o mjesnoj nadležnosti ne može pouzdano odrediti koji je sud u određenoj pravnoj stvari mjesno nadležan;
 - 6) rješava sukob nadležnosti između sudova raznih vrsta na teritoriji Crne Gore, osim kad je za rješavanje sukoba nadležnosti propisana nadležnost drugog suda;
 - 7) vrši i druge poslove propisane zakonom.
- O prenošenju mjesne nadležnosti, o određivanju mjesno nadležnog suda i o sukobu nadležnosti, Vrhovni sud odlučuje van rasprave, u vijeću od troje sudija.

Opšta sjednica Vrhovnog suda Član 25

Vrhovni sud u Opštoj sjednici:

- 1) utvrđuje načelne pravne stavove;
- 2) razmatra pitanja u vezi sa radom sudova, primjenom zakona i drugih propisa i vršenjem sudske vlasti o čemu, kad ocijeni za potrebno, obavještava Skupštinu Crne Gore;
- 3) donosi poslovnik o radu Opšte sjednice Vrhovnog suda;
- 4) predlaže kandidata za izbor predsjednika Vrhovnog suda, daje predlog za utvrđivanje prestanka funkcije, disciplinske odgovornosti i razrješenja predsjednika Vrhovnog suda i daje mišljenje o kandidatima za sudije Vrhovnog suda;
- 5) vrši i druge poslove propisane zakonom.

Načelni pravni stav

Član 26

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.076/20 od 28.07.2020, Član 6)

Načelni pravni stav se zauzima o spornim pravnim pitanjima koja nastaju u sudskoj praksi radi obezbjeđivanja jedinstvene primjene zakona od strane sudova.

Načelni pravni stav može se zauzeti po službenoj dužnosti ili na zahtjev suda.

Načelni pravni stav može se zauzeti i na zahtjev Notarske komore Crne Gore o spornim pravnim pitanjima koja nastanu u postupcima raspravljanja zaostavštine koje sprovode notari, odnosno Komore javnih izvršitelja o spornim pravnim pitanjima koja nastaju u postupcima izvršenja i obezbjeđenja koje sprovode javni izvršitelji, radi obezbjeđivanja jedinstvene primjene zakona od strane notara, odnosno javnih izvršitelja.

Način vođenja evidencije i objavljivanja načelnih pravnih stavova utvrđuje se poslovníkom o radu Opšte sjednice Vrhovnog suda.

Proširena sjednica Vrhovnog suda

Član 27

Proširenu sjednicu Vrhovnog suda čini Opšta sjednica Vrhovnog suda i predsjednici Apelacionog suda, Upravnog suda, Privrednog suda i viših sudova.

Proširena sjednica Vrhovnog suda vrši poslove propisane zakonom.

III. ORGANIZACIJA RADA SUDA

1. Poslovi organizacije

Član 28

Pod organizacijom rada suda podrazumijeva se rukovođenje sudom, organizacija sudskih odjeljenja i sjednice svih sudija, organizacija suđenja i unutrašnje poslovanje u sudovima.

Unutrašnje poslovanje iz stava 1 ovog člana, obuhvata poslove sudske uprave i administrativno-tehničke poslove kao i poslove korišćenja pravosudno-informacionog sistema.

Pravosudno-informacioni sistem je jedinstveni elektronski sistem za upravljanje sudskim predmetima u koji se unose, čuvaju i prenose podaci iz evidencija koje vode sudovi.

Organizacija i način unutrašnjeg poslovanja u sudovima uređuje se Sudskim poslovníkom koji donosi organ državne uprave nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo), uz prethodno pribavljeno mišljenje Sudskog savjeta.

Okvirna mjerila Član 29

Potreban broj sudija i službenika i namještenika utvrđuje se prema okvirnim mjerilima rada, koje propisuje Ministarstvo, na predlog Sudskog savjeta.

2. Predsjednik suda Rukovođenje Član 30

Radom suda rukovodi predsjednik suda.

Predsjednik suda organizuje rad u sudu, vrši raspored poslova i preduzima mjere radi urednog i blagovremenog izvršavanja poslova u sudu.

Predsjednik suda čija je funkcija prestala istekom vremena na koje je izabran nastaviće da obavlja dužnost sa svim pravima i obavezama koje ima predsjednik suda, do imenovanja novog predsjednika, a najduže šest mjeseci.

Predsjednika suda zamjenjuje sudija određen godišnjim rasporedom poslova u sudu.

Sudiju koji zamjenjuje predsjednika suda u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti za rad, godišnjim rasporedom poslova određuje predsjednik suda (u daljem tekstu: zamjenik predsjednika suda).

3. Raspored poslova u sudu Utvrđivanje godišnjeg rasporeda poslova Član 31

Godišnji raspored poslova u sudu utvrđuje predsjednik suda, najkasnije do 15. januara za tekuću godinu.

U postupku utvrđivanja predloga godišnjeg rasporeda poslova u sudu, predsjednik suda je dužan da:

- 1) vodi računa o ravnomjernoj raspodjeli poslova u sudu i specijalizaciji sudija;
- 2) omogućiti svakom sudiji da se izjasni o predlogu.

Godišnjim rasporedom poslova u sudu predsjednik suda određuje lice ovlašćeno za odnose sa javnošću.

Predlog godišnjeg rasporeda poslova u sudu razmatra sjednica sudija.

Predsjednik suda je dužan da se pisano izjasni o predlogu sudije ili sjednice sudija u vezi predloga godišnjeg rasporeda poslova u sudu koji nije prihvatio, u roku od osam dana od dana dostavljanja predloga.

Sudije ili sjednica sudija mogu obavijestiti predsjednika neposredno višeg suda o neslaganju sa godišnjim rasporedom poslova u sudu.

Izmjena godišnjeg rasporeda poslova Član 32

Predsjednik suda može promijeniti godišnji raspored poslova u sudu, ako se:

- 1) smanji ili poveća broj sudijskih mjesta ili sudija u sudu; ili
- 2) znatno poveća ili smanji broj ili vrsta predmeta u sudu.

Izmjena godišnjeg rasporeda poslova u sudu, vrši se tako da u najmanjoj mogućoj mjeri remeti već utvrđeni godišnji raspored poslova u sudu.

Izmjena godišnjeg rasporeda poslova u sudu, vrši se u skladu sa članom 31 ovog zakona.

Dostavljanje i objavljivanje godišnjeg rasporeda poslova **Član 33**

Predsjednik suda dostavlja godišnji raspored poslova i njegove izmjene svim sudijama i ističe ga na oglasnoj tabli suda.

4. Slučajna dodjela predmeta **Dodjela predmeta** **Član 34**

Predmeti se dodjeljuju u rad, bez odlaganja, prema godišnjem rasporedu poslova, metodom slučajne dodjele predmeta.

U skladu sa stavom 1 ovog člana, dodjeljuju se u rad drugim sudijama i predmeti:

- 1) koji su bili dodijeljeni u rad sudiji koji više ne vrši sudijsku funkciju u tom sudu; i
- 2) koji su oduzeti u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Metoda slučajne dodjele predmeta **Član 35**

Predmeti se dodjeljuju u rad sudijama metodom slučajne dodjele predmeta, nakon što se osnovni podaci o predmetu unesu u pravosudni-informacioni sistem, na način koji se bliže uređuje Sudskim poslovníkom.

Oduzimanje dodijeljenog predmeta **Član 36**

Dodijeljeni predmet oduzima se sudiji ili vijeću samo ako se utvrdi da neopravdano ne postupaju u predmetu, zbog izuzeća sudije ili ako je sudija spriječen da vrši sudijsku funkciju duže od tri mjeseca.

Predmeti čija je hitna priroda propisana zakonom, mogu se oduzeti sudiji ako sudija, zbog odsutnosti ili spriječenosti za rad nije u mogućnosti da u tim predmetima postupi blagovremeno, odnosno u zakonskom roku.

Predmet oduzima predsjednik suda rješenjem.

Rješenje o oduzimanju predmeta dostavlja se sudiji ili vijeću kojem je predmet oduzet.

Protiv rješenja o oduzimanju predmeta dozvoljen je prigovor predsjedniku neposredno višeg suda, a protiv rješenja predsjednika Vrhovnog suda, Opštoj sjednici Vrhovnog suda, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Odluka po prigovoru, donosi se u roku od dva dana od dana prijema prigovora.

Prigovor ne zadržava izvršenje rješenja u pritvorskim predmetima.

Ako se prigovor usvoji, predmet ostaje kod sudije ili vijeća kojem je oduzet.

Pravo uvida u sudski predmet **Član 37**

Predsjednik suda ima pravo uvida u predmet koji je u radu kod sudije kad postoje objektivne okolnosti koje ukazuju da sudija ne vrši svoju dužnost u skladu sa zakonom, na osnovu:

- 1) predstavke stranke koja se odnosi na nepostupanje ili neblagovremeno postupanje sudije;
- 2) zahtjeva Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore;
- 3) razloga za pokretanje postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti;
- 4) zahtjeva za izuzeće sudije;
- 5) zahtjeva za ubrzanje postupka (kontrolni zahtjev);
- 6) oduzimanja predmeta dodijeljenog u rad.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, predsjednik suda može zahtijevati od sudije da mu u pisanoj formi dostavi podatke ili izvještaj o predmetima i razlozima zbog kojih predmeti nijesu završeni u zakonskom ili razumnom roku.

5. Opšta sjednica, sjednica sudija i sudska odjeljenja **Rad Opšte sjednice Vrhovnog suda**

Član 38

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.054/24 od 11.06.2024, Član 4)

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 3)

Opštu sjednicu Vrhovnog suda saziva po sopstvenoj inicijativi predsjednik Vrhovnog suda i njome rukovodi. Opštu sjednicu Vrhovnog suda predsjednik Vrhovnog suda dužan je da sazove i na predlog predsjednika odjeljenja, na predlog najmanje jedne trećine sudija Vrhovnog suda od ukupnog broja sudija koji je utvrđen odlukom o broju sudija u tom sudu ili na predlog suda koji traži zauzimanje ili izmjenu načelnog pravnog stava. Opštu sjednicu Vrhovnog suda saziva i njome rukovodi sudija Vrhovnog suda koji zamjenjuje predsjednika Vrhovnog suda kada se utvrđuje predlog kandidata za izbor predsjednika Vrhovnog suda, a predsjednik Vrhovnog suda je kandidat, kao i kada se odlučuje o podnošenju predloga za prestanak funkcije, utvrđivanju disciplinske odgovornosti, izuzeću i razrješenju predsjednika Vrhovnog suda. Opšta sjednica Vrhovnog suda odlučuje ako je prisutno više od polovine od ukupnog broja sudija Vrhovnog suda koji je utvrđen odlukom o broju sudija u tom sudu.

Opšta sjednica Vrhovnog suda odluke donosi većinom glasova ukupnog broja sudija Vrhovnog suda koji je utvrđen odlukom o broju sudija u tom sudu.

Način rada Opšte sjednice Vrhovnog suda određuje se poslovníkom o radu.

Izuzeće na Opštoj sjednici Vrhovnog suda

Član 38a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 4)

Predsjednik Vrhovnog suda i sudija Vrhovnog suda izuzeće se iz rasprave i odlučivanja na Opštoj sjednici Vrhovnog suda ako:

- se pitanje iz nadležnosti Opšte sjednice Vrhovnog suda odnosi na njega samog ili njegove srodnike po krvi u pravoj liniji, srodnike u pobočnoj liniji do četvrtog stepena,

srodnike po tazbini do drugog stepena, bračnog ili vanbračnog supružnika, partnera u zajednici života lica istog pola ili usvojenu djecu;

- postoje druge okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristrasnost.

Zahtjev za izuzeće zbog razloga iz stava 1 ovog člana podnosi predsjednik Vrhovnog suda, odnosno sudija Vrhovnog suda, a može ga podnijeti i učesnik u postupku.

O postojanju razloga za izuzeće predsjednik Vrhovnog suda, odnosno sudija Vrhovnog suda, dužan je da, odmah po saznanju za postojanje tih razloga, obavijesti Opštu sjednicu Vrhovnog suda u pisanoj formi ili usmeno na sjednici, što će se zabilježiti u zapisnik sjednice.

Predsjednik Vrhovnog suda, odnosno sudija Vrhovnog suda o čijem se izuzeću raspravlja, može se pisano izjasniti i učestvovati u raspravi o izuzeću, ali ne može glasati povodom donošenja odluke o zahtjevu za njegovo izuzeće.

Opšta sjednica Vrhovnog suda odlučuje o izuzeću predsjednika Vrhovnog suda i sudije Vrhovnog suda u odnosu na pitanja iz nadležnosti Opšte sjednice Vrhovnog suda.

Sjednica sudija

Član 39

Sjednicu sudija čine sve sudije tog suda.

Sjednicu sudija saziva i njome rukovodi predsjednik suda.

Predsjednik suda je dužan da zakaže sjednicu sudija na zahtjev sudskog odjeljenja ili najmanje jedne trećine svih sudija.

Sjednica sudija radi i odlučuje ako je prisutno najmanje dvije trećine svih sudija suda, a odluke donosi većinom glasova svih sudija.

Način rada odjeljenja i sjednica sudija bliže se uređuje Sudskim poslovníkom.

Djelokrug rada sjednice sudija

Član 40

Sjednica sudija:

- 1) razmatra pitanja primjene zakona ako postoji razlika u shvatanjima između pojedinih vijeća ili sudija tog suda;
- 2) predlaže zauzimanje ili promjenu načelnog pravnog stava;
- 3) razmatra izvještaje o radu suda;
- 4) razmatra pitanja od značaja za sudsku praksu, stručno usavršavanje i organizaciju rada suda;
- 5) vrši i druge poslove propisane ovim zakonom.

U sudovima u kojima nijesu obrazovana sudska odjeljenja, sjednica sudija, pored poslova propisanih ovim zakonom, vrši i poslove sjednice odjeljenja.

Sudska odjeljenja

Član 41

U sudovima se mogu obrazovati sudska odjeljenja u zavisnosti od broja sudija, obima i vrste predmeta, i to u:

- 1) osnovnom sudu - građansko, krivično i izvršno;
- 2) višem sudu - građansko i krivično;
- 3) Privrednom sudu - odjeljenje za privredne sporove, stečajno, odjeljenje za izvršenje i obezbjeđenje;

- 4) Apelacionom sudu - krivično i privredno;
- 5) Upravnom sudu - upravno;
- 6) Vrhovnom sudu - građansko, krivično, upravno i odjeljenje sudske prakse.

U sudu se može obrazovati odjeljenje sudske prakse, kao i druga odjeljenja prema potrebama specijalizacije za određene vrste poslova.

Sudska odjeljenja se obrazuju godišnjim rasporedom poslova u sudu kojim se određuje broj, vrsta i sastav sudskih odjeljenja.

Sastav i djelokrug rada sudskih odjeljenja

Član 42

Sudsko odjeljenje čine sudije i vijeća, kojima su predmeti raspoređeni u skladu sa godišnjim rasporedom poslova u sudu.

Predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova u sudu određuje jednog ili više sudija za praćenje i proučavanje sudske prakse, ako za vršenje tih poslova nije određeno odjeljenje sudske prakse.

Sjednice odjeljenja saziva i njima rukovodi predsjednik odjeljenja određen godišnjim rasporedom poslova u sudu.

Sudsko odjeljenje razmatra pravna pitanja iz svog djelokruga, zauzima pravne stavove o pitanjima iz svoje nadležnosti i vrši druge poslove propisane ovim zakonom.

Sudsko odjeljenje radi i odlučuje ako je prisutno najmanje dvije trećine svih sudija tog odjeljenja, a odluke donosi većinom glasova svih sudija tog odjeljenja.

Područno odjeljenje izvan sjedišta suda

Član 42a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 5)

Sud za prekršaje i osnovni sud mogu imati područno odjeljenje van svog sjedišta, u kojem sude i preduzimaju druge sudske radnje.

Područno odjeljenje van sjedišta suda iz stava 1 ovog člana određuje se za teritoriju jedne ili više opština sa područja tog suda.

6. Sudski dani i evidencija sudske prakse

Sudski dani

Član 43

Sudijska funkcija se vrši u sjedištu suda.

Sudijska funkcija može se obavljati i van sjedišta suda (sudski dani), radi bržeg i ekonomičnijeg vođenja postupka i odlučivanja.

Evidencija sudske prakse

Član 44

U sudovima se vodi evidencija sudske prakse.

Način vođenja evidencije sudske prakse i objavljivanja odluka utvrđuje se Sudskim poslovníkom.

7. Sudska uprava

Poslovi sudske uprave

Član 45

Sudska uprava obuhvata poslove koji obezbjeđuju pravilan i blagovremen rad i poslovanje suda, a naročito: unutrašnji raspored poslova u sudu, raspoređivanje sudija-porotnika, poslove vezane za vještake i stalne sudske tumače, razmatranje pritužbi i predstavki, upravljanje pravosudnim informacionim sistemom, vođenje propisanih evidencija i izvještaja, rad sudske pisarnice i arhive, finansijsko i materijalno poslovanje, postupanje po depozitima i ovjera dokumenata namijenjenih upotrebi u inostranstvu.

Izvještaj o radu

Član 46

Predsjednik suda je dužan da izvještaj o radu suda dostavi Sudskom savjetu i Ministarstvu, najkasnije do 10. februara tekuće godine za prethodnu godinu, i da ga u tom roku objavi na internet stranici suda.

Na zahtjev Sudskog savjeta, predsjednik suda je dužan da dostavi posebne, odnosno periodične izvještaje, u roku koji odredi Sudski savjet.

Sudovi dostavljaju posebne izvještaje koji su potrebni za izvještavanje prema Evropskoj uniji i međunarodnim organizacijama, kao i radi praćenja primjene propisa.

Za tačnost podataka u izvještajima odgovoran je predsjednik suda.

Sudski spis

Član 47

Sudski spis čini skup akata vezanih za sudski postupak u određenom predmetu, obuhvaćen popisom spisa.

Označavanje sudskih spisa mora biti jednoobrazno za sve sudove određene vrste i stepena u Crnoj Gori.

Način označavanja, vođenja i čuvanja sudskih spisa, uređuje se Sudskim poslovníkom.

Obnavljanje spisa

Član 48

Ako se spisi predmeta u cjelosti ili djelimično izgube, unište ili oštete, tako da se više ne mogu upotrijebiti, pokreće se postupak za obnavljanje spisa.

Obnavljanje spisa predmeta sprovodi se po pravilima vanparničnog postupka, shodnom primjenom odredaba kojima se uređuje poništaj isprava u vanparničnom postupku.

Postupak obnavljanja spisa predmeta pokreće sud po službenoj dužnosti kad se spisi odnose na postupak koji još nije pravosnažno okončan.

Ako je postupak na koji se odnose spisi predmeta pravosnažno okončan, postupak obnavljanja spisa pokreće stranka ili drugo lice koje ima pravni interes za obnavljanje spisa.

Postupak iz stava 4 ovog člana ne može se pokrenuti poslije isteka vremena za čuvanje spisa u arhivi.

Postupak obnavljanja spisa predmeta vodi sudija pojedinac ili predsjednik vijeća koji je vodio prvostepeni postupak na koji se spisi predmeta odnose, a ako taj sudija više nije

sudija tog suda, predsjednik suda određuje sudiju koji će voditi postupak obnavljanja spisa predmeta.

U postupku obnavljanja spisa predmeta primjenjuju se pravila o dokazivanju propisana pravilima onog sudskog postupka koji je vođen u predmetu čije spise treba obnoviti, ali je sud uvijek ovlašten da, radi obnavljanja spisa predmeta, upotrijebi prepise spisa koji se nalaze kod stranaka, suda ili trećih lica, podatke iz upisnih knjiga i izjave svjedoka, vještaka i drugih učesnika u postupku čiji se spisi obnavljaju.

Kad se obnavljaju spisi predmeta u postupku koji je u toku, sud će nastojati da obnovi sve spise, a kad se obnavljaju spisi predmeta koji je pravosnažno okončan, sud će se ograničiti na spise koji su od bitnog značaja za postupak i za pravne interese stranaka ili drugih lica.

Nadzor nad sudskom upravom **Član 49**

Nadzor nad vršenjem poslova sudske uprave vrši Ministarstvo.

U vršenju nadzora Ministarstvo ne može preduzimati radnje kojima se utiče na odlučivanje suda u sudskim predmetima.

Inspekcijski nadzor **Član 50**

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.076/20 od 28.07.2020, Član 7)

Ministarstvo, preko pravosudne inspekcije, vrši inspekcijski nadzor u sudovima u odnosu na organizovanje rada u sudovima u skladu sa ovim zakonom, kao i nad primjenom Sudskog poslovnika u dijelu sudske uprave, a naročito u odnosu na:

- 1) slučajnu dodjelu predmeta;
- 2) rad pisarnice i arhive;
- 3) vođenje propisanih službenih evidencija;
- 4) druge poslove vezane za pravilan rad i poslovanje sudske uprave.

Pravosudna inspekcija **Član 51**

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.076/20 od 28.07.2020, Član 8)

Poslove pravosudne inspekcije vrše glavni pravosudni inspektor i pravosudni inspektor.

Za glavnog pravosudnog inspektora može biti postavljeno lice koje ima položen pravosudni ispit i najmanje osam godina radnog iskustva na pravnim poslovima, od čega najmanje pet godina nakon položenog pravosudnog ispita.

Za pravosudnog inspektora može biti postavljeno lice koje ima položen pravosudni ispit i najmanje šest godina radnog iskustva na pravnim poslovima, od čega najmanje tri godine nakon položenog pravosudnog ispita.

Glavni pravosudni inspektor razvrstava se u kategoriju ekspertsko-rukovodni kadar nivo 1 u smislu zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Pravosudni inspektor razvrstava se u kategoriju ekspertske kadar nivo 1, zvanje inspektor I u smislu zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Vršenje inspekcijskog nadzora

Član 52

Inspekcijski nadzor sprovodi se u skladu sa godišnjim planom nadzora, koji donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: ministar pravde) do kraja kalendarske godine za narednu godinu (redovni inspekcijski nadzor).

Godišnji plan nadzora obuhvata i sudove u kojima je, prema rezultatima nadzora sprovedenog tokom kalendarske godine, u narednoj kalendarskoj godini potrebno ponoviti nadzor (kontrolni inspekcijski nadzor).

Godišnji plan nadzora dostavlja se sudovima u kojima će se vršiti nadzor, najkasnije do 31. januara tekuće godine.

Vanredni inspekcijski nadzor u sudu određuje ministar pravde rješenjem, na predlog predsjednika Vrhovnog suda, predsjednika neposredno višeg suda ili predsjednika Sudskog savjeta.

Rješenje o vanrednom inspekcijskom nadzoru dostavlja se sudu u kojem se vrši nadzor, najkasnije dan prije početka nadzora.

Ministarstvo vrši inspekcijski nadzor povodom pritužbi i predstavki građana koje se odnose na poslove sudske uprave.

Sprovođenje nadzora

Član 53

Inspekcijski nadzor sprovodi se neposrednim uvidom u dokumentaciju, podatke i način rada u sudu, ili uvidom u dostavljenu dokumentaciju i podatke suda.

Predsjednik suda dužan je da omogući nesmetano sprovođenje inspekcijskog nadzora u sudu ili da dostavi traženu dokumentaciju i podatke.

Zapisnik

Član 54

O sprovedenom inspekcijskom nadzoru sačinjava se zapisnik koji sadrži podatke o utvrđenim činjenicama, nepravilnostima i mjerama koje treba preduzeti radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i rokove za preduzimanje tih mjera.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru dostavlja se predsjedniku suda.

Ako se inspekcijskim nadzorom utvrde nepravilnosti, predsjednik suda u kojem je izvršen inspekcijski nadzor može se pisano izjasniti na zapisnik, najkasnije u roku od osam dana od dana prijema.

Zapisnik o sprovedenom inspekcijskom nadzoru i izjašnjenje predsjednika suda u slučaju iz stava 3 ovog člana, dostaviće se predsjedniku neposredno višeg suda, predsjedniku Vrhovnog suda i Sudskom savjetu.

Predsjednik suda dužan je da ukloni utvrđene nepravilnosti u radu sudske uprave, u rokovima određenim u zapisniku o sprovedenom inspekcijskom nadzoru.

O preduzetim mjerama iz stava 5 ovog člana, predsjednik suda dužan je da pisanim putem obavijesti Ministarstvo, predsjednika neposredno višeg suda, predsjednika Vrhovnog suda i Sudski savjet.

8. Unutrašnja organizacija i sistematizacija

Službenici

Član 55

Potreban broj savjetnika, drugih državnih službenika i namještenika u sudovima, utvrđuje se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u skladu sa okvirnim mjerila iz člana 29 ovog zakona.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji donosi predsjednik suda, uz saglasnost Vlade Crne Gore, uz prethodno pribavljeno mišljenje Sudskog savjeta, Ministarstva i nadležnih organa, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Sekretar **Član 56**

Vrhovni sud ima sekretara koji pomaže predsjedniku Vrhovnog suda u obavljanju poslova sudske uprave.

Sud sa najmanje deset sudija ima sekretara suda koji pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave.

Sekretar mora da ispunjava uslove utvrđene za savjetnika u tom sudu.

Savjetnici **Član 57**

Savjetnik može biti lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje je završilo pravni fakultet VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, ima položen pravosudni ispit i ispunjava posebne uslove koji su utvrđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Savjetnik pomaže sudiji u radu, izrađuje nacрте odluka i obavlja samostalno ili pod nadzorom i po uputstvima sudije druge stručne poslove propisane zakonom ili propisima donijetim na osnovu zakona.

Upravitelj sudske pisarnice **Član 58**

Upravitelj sudske pisarnice može biti lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje je završilo pravni fakultet VI nivo kvalifikacije obrazovanja i ispunjava posebne uslove koji su utvrđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Stručna pomoć **Član 59**

Predsjednik suda, radi stručne pomoći u radu suda, ukoliko je to potrebno, može angažovati sudiju kojem je prestala funkcija zbog ispunjenja uslova za starosnu penziju.

Lice iz stava 1 ovog člana, ima pravo na naknadu za rad u visini koju odredi predsjednik suda, a najviše do 80% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini.

Stručno lice

Član 59a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 6)

Stručno lice različitih specijalističkih profesija (socijalni radnici, psiholozi, pedagozi, defektolozi i sl.) koje obavlja poslove u stručnoj službi u sudu može biti lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje ima najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja u odgovarajućoj oblasti i ispunjava posebne uslove utvrđene aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Pripravnik Član 60

Pripravnik u sudu može biti lice koje je završilo pravni fakultet VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima.

Na posebne uslove i postupak zasnivanja radnog odnosa, trajanje pripravničkog staža i obuku u toku pripravničkog staža primjenjuje se poseban zakon.

Primjena drugih zakona Član 61

Na zasnivanje i prestanak radnog odnosa savjetnika, drugih državnih službenika i namještenika u sudu, njihove zarade i ostala prava, obaveze i odgovornosti, uslove za zasnivanje radnog odnosa i uslove za polaganje stručnog ispita, primjenjuju se propisi kojima se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

IV. ODNOS IZMEĐU SUDOVA, SUDOVA I DRUGIH ORGANA I SUDA I STRANAKA

Odnos između sudova Član 62

Sud je dužan da sudu višeg stepena, na njegov zahtjev, dostavi podatke i obavještenja, kao i da mu omogući neposredan uvid u rad suda, radi praćenja i proučavanja sudske prakse i kontrole rada sudova.

Na sjednici sudskog odjeljenja neposredno višeg suda razmatraju se i pitanja od zajedničkog interesa za sudove nižeg stepena sa područja tog suda.

Poštovanje dostojanstva stranaka Član 63

Zaposleni u sudu dužni su da se prema svim strankama u sudskim postupcima i ostalim građanima koji se nalaze u sudskoj zgradi ili prisustvuju izvođenju pojedinih radnji u toku sudskog postupka odnose sa poštovanjem.

U slučaju da zaposleni u sudu povrijede dostojanstvo lica iz stava 1 ovog člana, ta lica imaju pravo da se pisanom predstavkom obrate predsjedniku suda.

Pravo na razgledanje spisa Član 64

Sud je dužan da omogući strankama i njihovim zastupnicima razgledanje, prepisivanje i kopiranje sudskog spisa, odmah po obraćanju, a najkasnije u roku od tri dana.

Stranka ili drugo lice kojem je uskraćeno pravo na razgledanje sudskog spisa ima pravo da se predstavkom obrati predsjedniku suda, koji je dužan da u roku iz stava 1 ovog člana, odluči da se sudski spis stavi na uvid.

Pravila o razgledanju sudskog spisa, troškovima prepisivanja i kopiranja spisa, kao obaveze zaposlenih u sudu, utvrđuju se Sudskim poslovnikom.

Odnos suda prema javnosti **Član 65**

Informacije o radu suda daje predsjednik suda, lice iz člana 31 stav 3 ovog zakona ili drugo lice koje odredi predsjednik suda.

Informacije se daju u skladu sa ovim zakonom, Sudskim poslovnikom i zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama.

Informacije koje bi mogle uticati na vođenje sudskog postupka ne mogu se učiniti dostupnim javnosti.

Za potrebe informisanja javnosti u sudovima se može osnovati posebna služba za odnose sa javnošću.

Sudijska toga **Član 66**

Sudija sudi u sudijskoj togi.

Izgled i pravila nošenja sudijske toge utvrđuju se Sudskim poslovnikom.

Odnos suda i stranaka **Član 67**

Odnos suda i stranaka bliže se uređuje Sudskim poslovnikom.

V. POSLOVI OBEZBJEĐENJA

Organizovanje poslova obezbjeđenja **Član 68**

Poslovi obezbjeđenja lica, imovine i objekata sudova obuhvataju sprječavanje protivpravnih radnji usmjerenih prema licima, objektima i imovini sudova, održavanje reda, sprječavanje unošenja hladnog i vatrenog oružja, eksplozivnih naprava i drugih opasnih stvari ili materija, kao i uništenja ili otuđenja imovine.

Poslove iz stava 1 ovog člana vrše zaposleni u sudu na poslovima obezbjeđenja ili pravna lica ovlašćena za obavljanje poslova zaštite i obezbjeđenja.

U Vrhovnom sudu može se obrazovati služba za poslove sudskog obezbjeđenja za sve sudove.

Uslovi za obavljanje poslova obezbjeđenja **Član 69**

Poslove obezbjeđenja sudova može vršiti lice koje, pored opštih uslova propisanih za rad u državnim organima, ispunjava i sljedeće uslove, i to:

- 1) ima III ili IV nivo kvalifikacije obrazovanja i ispunjava uslove za držanje i nošenje oružja u skladu sa zakonom kojim se uređuje oružje;

- 2) završilo program obuke za vršenje poslova zaštite;
- 3) u godini koja prethodi godini u kojoj zasniva radni odnos nije kažnjavano za prekršaj javnog reda sa elementima nasilja, za koji je propisana kazna zatvora, prekršaj propisan zakonom kojim se uređuje oružje ili prekršaj propisan zakonom kojim je uređena zaštita lica i imovine; i
- 4) ne postoje druge okolnosti koje ukazuju na zloupotrebu, odnosno nezakonito vršenje poslova zaštite (češće ili prekomjerno uživanje alkohola, psihoaktivnih supstanci, konfliktno ili incidentno ponašanje).

Prethodnu provjeru ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana, vrši organ uprave nadležan za policijske poslove, a po potrebi, i u saradnji sa Agencijom za nacionalnu bezbjednost, uz saglasnost lica za koje se vrši provjera.

Poslovi obezbjeđenja i ovlašćenja

Član 70

Poslovi obezbjeđenja vrše se upotrebom sredstava prinude, i to: fizičke snage, palice, sredstava za vezivanje, hemijskih sredstava i vatrenog oružja (pištolj).

U vršenju poslova obezbjeđenja, lice koje vrši poslove obezbjeđenja ovlašćeno je da:

- 1) utvrdi identitet lica koja ulaze i izlaze iz suda;
- 2) izvrši pregled lica koja ulaze i izlaze iz suda i njihovih stvari;
- 3) daje upozorenja ili izdaje naređenja;
- 4) zabranjuje ulaz licima koja nose hladno ili vatreno oružje, ili za koja postoji opravdana sumnja da unose opasne materije, osim službenicima koji dolaze u sud radi izvršenja radnih naloga, a kojima je za obavljanje naloženih poslova neophodno oružje ili druge opasne stvari;
- 5) zadrži lice zatečeno u izvršenju krivičnog djela do predaje organu uprave nadležnom za policijske poslove;
- 6) udalji iz suda lica koja ometaju rad suda;
- 7) vrši druge poslove, odnosno izvršava naloge predsjednika suda u vezi sa obezbjeđenjem lica, imovine i objekta suda.

Poslovi obezbjeđenja i ovlašćenja iz st. 1 i 2 ovog člana, vrše se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine.

Nabavka oružja

Član 71

Ako poslove obezbjeđenja vrši službenik obezbjeđenja iz člana 69 ovog zakona, odobrenje za nabavku oružja za to lice pribavlja sud, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje oružje, a koje se odnose na izdavanje odorenja za nabavku oružja pravnom licu.

Na održavanje, čuvanje i evidentiranje oružja koje je nabavljeno u skladu sa stavom 1 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuje održavanje, čuvanje i evidentiranje oružja.

Službena legitimacija i uniforma

Član 72

Službenik obezbjeđenja iz člana 69 ovog zakona ima službenu legitimaciju koju izdaje sud, kao i službenu uniformu.

Način izdavanja i obrazac službene legitimacije kao i izgled uniforme iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Zajedničko obezbjeđenje

Član 73

Za poslove obezbjeđenja lica, imovine i objekata iz člana 68 stav 1 ovog zakona, za sudove koji su smješteni u istoj zgradi, kao i za sudove i državna tužilaštva koji su smješteni u istoj zgradi može se organizovati zajedničko obavljanje ovih poslova.

VI. FINANSIRANJE RADA SUDOVA I FINANSIJSKO-MATERIJALNO POSLOVANJE U SUDU

Finansijska sredstva za rad sudova

Član 74

Finansijska sredstva za rad sudova obezbjeđuju se u razdjelu budžeta Crne Gore za sudstvo i to kao poseban program za svaki sud pojedinačno.

Sudski savjet dostavlja predlog razdjela budžeta iz stava 1 ovog člana Vladi Crne Gore.

Finansijski nalogodavac u sudu

Član 75

Predsjednik suda je finansijski nalogodavac u sudu.

Sudski depozit

Član 76

U sudskom depozitu čuva se: gotov novac, dragocjenosti, hartije od vrijednosti, štedne knjižice, isprave, druge stvari na osnovu posebne odluke suda (u daljem tekstu: novac i predmeti).

Način prijema, čuvanje, postupanje, izdavanje, kao i postupanje u slučaju proteka roka, novca i predmeta iz stava 1 ovog člana, uređuje se Sudskim poslovníkom.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 77

Okvirna mjerila rada iz člana 29 ovog zakona donijeće se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 78

Sudski savjet će, u skladu sa zakonom, donijeti odluku o broju sudija u sudovima, u roku od 15 dana od dana donošenja okvirnih mjerila rada iz člana 77 ovog zakona.

Član 78a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 7)

Sudski savjet će, u skladu sa zakonom, donijeti odluku o broju sudija u sudovima u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 79

Akti o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sudova za prekršaje, odnosno Višeg suda za prekršaje, donijeće se roku od 30 dana od dana izbora predsjednika sudova za prekršaje, odnosno predsjednika Višeg suda za prekršaje.

Član 79a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 8)

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Osnovnog suda u Pljevljima donijeće se u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o broju sudija iz člana 78a ovog zakona.

Član 80

Akti o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Privrednog suda Crne Gore, Višeg suda u Bijelom Polju i Višeg suda u Podgorici donijeće se u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o broju sudija iz člana 78 ovog zakona.

Član 81

Javni oglas za izbor sudija u sudovima za prekršaje i Višem sudu za prekršaje raspisaće se najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke iz člana 78 ovog zakona.

Član 82

Za sudije i predsjednike sudova za prekršaje, odnosno sudije i predsjednika Višeg suda za prekršaje, koji se biraju do 1. januara 2016. godine, mogu biti birana lica koja, pored opštih uslova za rad u državnim organima, ispunjavaju sljedeće uslove:

- 1) u sudu za prekršaje - završen pravni fakultet VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, položen pravosudni ispit i četiri godine radnog iskustva na pravnim poslovima, od čega najmanje dvije godine poslije položenog pravosudnog ispita;
- 2) u Višem sudu za prekršaje - završen pravni fakultet VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, položen pravosudni ispit i sedam godina radnog iskustva na pravnim poslovima, od čega najmanje četiri godine poslije položenog pravosudnog ispita.

Član 83

Izbor predsjednika i sudija iz člana 82 ovog zakona izvršiće se po postupku propisanim odredbama Zakona o Sudskom savjetu ("Službeni list CG", br. 13/08, 39/11, 31/12, 46/13 i 51/13), koje se odnose na izbor sudija osnovnih sudova.

Izuzetno od stava 1 ovog člana za kandidate koju su već vršili funkciju predsjednika i sudije područnog organa za prekršaje, odnosno sudije i predsjednika Vijeća za prekršaje, izbor se vrši primjenom kriterijuma iz člana 32a Zakona o sudskom savjetu ("Sl. list CG"

br. 13/08,39/11, 31/12, 46/13 i 51/13), i ocjenom praktičnog rada koji se sastoji u izradi odluke iz nadležnosti suda za prekršaje.

Bodovanja kandidata iz stava 2 ovog člana izvršiće se na sljedeći način: kandidati iz stava 2 ovog člana mogu ostvariti ukupno 100 bodova i to na osnovu: stečenog znanja do 20 bodova, sposobnosti za obavljanje sudijske funkcije 30 bodova, dostojnosti za obavljanje sudijske funkcije 20 bodova i po osnovu praktičnog rada 30 bodova.

Izuzetno od stava 2 ovog člana izradu praktičnog rada neće raditi sudije i predsjednici sudova za prekršaje, odnosno sudije i predsjednik Vijeća za prekršaje koji su u svom radnom iskustvu obavljali funkciju sudije redovnog suda.

Bodovanje kandidata iz stava 4 ovog člana obaviće se u skladu sa stavom 3 ovog člana, s tim što će se radno iskustvo bodovati umjesto praktičnog rada.

Član 84

Danom izbora, u skladu sa čl. 82 i 83 ovog zakona, predsjednika suda i jedne polovine sudija od ukupnog broja mjesta sudija u sudu za prekršaje, odnosno njegovom odjeljenju, koji je utvrđen odlukom o broju sudija iz člana 78 ovog zakona, prestaje funkcija sudija za prekršaje, odnosno predsjednika područnih organa za prekršaje imenovanih u skladu sa Zakonom o prekršajima ("Službeni list CG", br. 1/11, 39/11 i 32/14).

Danom izbora, u skladu sa čl. 82 i 83 ovog zakona, predsjednika suda i jedne polovine sudija od ukupnog broja mjesta sudija u Višem sudu za prekršaje koji je utvrđen odlukom o broju sudija iz člana 78 ovog zakona, prestaje funkcija sudija za prekršaje, odnosno predsjednika Vijeća za prekršaje imenovanih u skladu sa Zakonom o prekršajima ("Službeni list CG", br. 1/11, 39/11 i 32/14).

Sudiji i predsjedniku područnih organa za prekršaje, odnosno sudiji i predsjedniku Vijeća za prekršaje kome prestane funkcija u smislu st. 1 i 2 ovog člana, pripada zarada propisana članom 23 Zakona o zaradama državnih službenika i namještenika ("Službeni list CG", broj 14/12), za vrijeme od jedne godine po prestanku funkcije.

Član 85

Do početka primjene zakona kojim će se urediti zarade u javnom sektoru, sudije i predsjednici sudova za prekršaje, imaju pravo na zaradu u visini od 80% zarade sudija osnovnih sudova, odnosno predsjednika osnovnih sudova utvrđenih Zakonom o zaradama i drugim primanjima nosilaca pravosudnih i ustavnosudskih funkcija ("Službeni list RCG", broj 36/07).

Do početka primjene zakona kojim će se urediti zarade u javnom sektoru sudije i predsjednik Višeg suda za prekršaje imaju pravo na zaradu u visini 100% zarade sudija osnovnih sudova, odnosno predsjednika osnovnih sudova utvrđenih Zakonom o zaradama i drugim primanjima nosilaca pravosudnih i ustavnosudskih funkcija ("Službeni list RCG", broj 36/07).

Član 86

Sudovi za prekršaje, odnosno Viši sud za prekršaje, preuzeće predmete koji su u radu kod područnih organa za prekršaje, odnosno Vijeća za prekršaje, u roku od 15 dana od dana izbora predsjednika sudova i sudija u sudovima za prekršaje, odnosno predsjednika suda i sudija u Višem sudu za prekršaje u skladu sa članom 84 st. 1 i 2 ovog zakona.

Ako za određeni sud za prekršaje, odnosno odjeljenje nije izabran broj sudija u skladu sa članom 84 stav 1 ovog zakona, predmeti koji su u radu područnih organa za prekršaje

nastaviće da rade stvarno i mjesno nadležni područni organi za prekršaje do izbora potrebnog broja sudija u sudovima za prekršaje, odnosno odjeljenjima.

Ako u Višem sudu za prekršaje nije izabran broj sudija u skladu sa članom 84 stav 2 ovog zakona, predmete koji su u radu Vijeća za prekršaje, kao i predmete koji su iz nadležnosti Vijeća za prekršaje, nastaviće da radi Vijeće za prekršaje do izbora potrebnog broja sudija u Višem sudu za prekršaje.

Član 87

Državne službenike, odnosno namještenike koji su zaposleni u područnim organima za prekršaje, odnosno Vijeću za prekršaje, preuzimaju sudovi za prekršaje, odnosno Viši sud za prekršaje koji u skladu sa propisanom nadležnošću preuzimaju vođenje prekršajnog postupka, i imaju status zaposlenih u tom sudu do raspoređivanja u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji tih sudova.

Državni službenik, odnosno namještenik koji ne bude raspoređen u skladu sa stavom 1 ovog člana, zato što nema slobodnih radnih mjesta za koje ispunjava uslove stavlja se na raspolaganje i po tom osnovu ostvaruje prava i obaveze u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Član 88

Danom izbora predsjednika i sudija sudova za prekršaje u skladu sa čl. 82, 83 i 84 ovog zakona, opremu i prostor područnih organa za prekršaje preuzeće sudovi za prekršaje u skladu sa stvarnom i mjesnom nadležnošću propisanom članom 9 ovog zakona, kao i utvrđenim potrebama tih sudova.

Danom izbora predsjednika suda i sudija Višeg suda za prekršaje u skladu sa čl. 82, 83 i 84 ovog zakona, opremu i prostor Vijeća za prekršaje preuzeće Viši sud za prekršaje.

Član 89

Sudski savjet će donijeti odluku o premještanju sudija Privrednog suda u Bijelom Polju na slobodna mjesta sudija u drugom sudu, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o broju sudija iz člana 78 ovog zakona.

Član 89a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 9)

Sudski savjet će donijeti odluku o premještanju sudija Osnovnog suda u Žablaku u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o broju sudija iz člana 78a ovog zakona.

Član 90

Državni službenici, odnosno namještenici koji su zaposleni u Privrednom sudu u Bijelom Polju, preuzima Privredni sud Crne Gore i imaju status zaposlenih u tom sudu do raspoređivanja u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Privrednog suda Crne Gore.

Državni službenik, odnosno namještenik koji ne bude raspoređen u skladu sa stavom 1 ovog člana, zato što nema slobodnih radnih mjesta za koje ispunjava uslove stavlja se na raspolaganje i po tom osnovu ostvaruje prava i obaveze u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Član 90a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 10)

Državni službenici, odnosno namještenici koji su zaposleni u Osnovnom sudu u Žabljaku imaju status zaposlenih u tom sudu do raspoređivanja u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Osnovnog suda u Pljevljima.

Državni službenik, odnosno namještenik koji ne bude raspoređen u skladu sa stavom 1 ovog člana, zato što nema slobodnih radnih mjesta za koja ispunjava uslove, stavlja se na raspolaganje i po tom osnovu ostvaruje prava i obaveze u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Član 91

Predmete koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona, u radu Privrednog suda u Bijelom Polju, preuzeće Privredni sud Crne Gore, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 91a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 11)

Predmete koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona bili u radu Osnovnog suda u Žabljaku preuzeće Osnovni sud u Pljevljima u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 92

Prostor i opremu Privrednog suda u Bijelom Polju preuzeće Osnovni sud u Bijelom polju i Viši sud u Bijelom Polju, u skladu sa utvrđenim potrebama tih sudova.

Član 92a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 12)

Prostor, opremu, depozit, budžetska sredstva i drugu imovinu Osnovnog suda u Žabljaku preuzeće Osnovni sud u Pljevljima u skladu sa utvrđenim potrebama tog suda.

Član 93

Predmete primljene do dana stupanja na snagu ovog zakona u osnovnim sudovima završiće sudovi nadležni po dosadašnjim propisima, do pravosnažnog okončanja postupka.

Član 93a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.064/26 od 13.05.2026, Član 13)

Predmete primljene do dana stupanja na snagu ovog zakona u Osnovnom sudu u Žablaku završiće sudije koje su njima zadužene po dosadašnjim propisima, do pravosnažnog okončanja postupka, osim u slučaju prestanka funkcije tim sudijama, kada se predmeti dodjeljuju u rad slučajnom dodjelom predmeta.

Član 94

Predmete primljene do dana stupanja na snagu ovog zakona u Specijalnom odjeljenju u Višem sudu u Bijelom Polju završiće to odjeljenje do donošenja prvostepene odluke.

Ako poslije stupanja na snagu ovog zakona, prvostepena odluka iz stava 1 ovog člana bude ukinuta, takvi predmeti ustupiće se Specijalnom odjeljenju u Višem sudu u Podgorici.

Član 94a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.054/24 od 11.06.2024, Član 5)

Predmete primljene do dana stupanja na snagu ovog zakona u Specijalnom odjeljenju u Višem sudu u Podgorici, završiće to odjeljenje po odredbama Zakona o sudovima ("Službeni list CG", br. 11/15 i 76/20).

Član 95

Poslovi obezbjeđenja lica, imovine i objekata u skladu sa čl. 68 do 73 ovog zakona, počće da se obavljaju od 1. jula 2015. godine.

Član 96

Podzakonski akti u skladu sa ovim zakonom donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 97

Odredba člana 99 st. 3 i 4 Zakona o sudovima ("Službeni list RCG", br. 5/02 i 49/04 i "Službeni list CG", br. 22/08, 39/11 i 46/13), primjenjivaće se do početka primjene zakona kojim će se urediti zarade u javnom sektoru.

Član 97a

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, Sl.list CG br.076/20 od 28.07.2020, Član 9)

Odredbe člana 14 stav 1 tačka 7 i člana 18 stav 2 tačka 5 ovog zakona primjenjivaće se danom stupanja na snagu zakona kojim se uređuje alternativno rješavanje sporova.

Član 98

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o sudovima ("Službeni list RCG", br. 5/02 i 49/04 i "Službeni list CG", br. 22/08, 39/11 i 46/13), osim odredaba čl. 31 i 32 koje će prestati da važe 1. januara 2016. godine.

Član 99

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

NAPOMENA IZDAVAČA:

Na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (Službeni list Crne Gore, br. 64/26)

Član 14 mijenja se i glasi:

"Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Tekst propisa NIJE prečišćen u skladu sa navedenim odredbama zbog nepreciznosti donosioca.